

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Kính gửi :

- BAN CHẤP HÀNH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM
- QUỐC HỘI NƯỚC CỘNG HÒA XHCN VIỆT NAM
- BAN CHỈ ĐẠO VÀ BAN BIÊN TẬP SỬA ĐỔI HIẾN PHÁP NĂM 1992

DIỄN ĐÀN LÝ LUẬN PHÁT TRIỂN được thành lập hơn 3 năm. Trước những vấn đề hệ trọng của đất nước , các thành viên của Diễn đàn tham gia với tinh thần trách nhiệm và có những ý kiến đề xuất cụ thể thông qua Viện Những vấn đề phát triển (VIDS).

Hơn 1 năm qua, chương trình sửa Hiến pháp 1992 đã là một trọng tâm trong sinh hoạt của Diễn đàn với nhiều chuyên đề nhằm tìm hiểu quá trình phát triển của Hiến pháp Việt Nam – Diễn đàn đã tổ chức đối thoại trực tiếp với các nhà khoa học (có cả một số thành viên trong Ban biên tập). Qua đó đã khẳng định những giá trị có tính lịch sử và những giá trị pháp lý của Hiến pháp Việt Nam. Việc sửa đổi Hiến pháp 1992 lần này là một mốc lịch sử vô cùng quan trọng. Có thể nói đây là bước bản lề cho một giai đoạn phát triển mới của Việt Nam. Do đó, chúng tôi muốn bày tỏ một lần nữa ý nguyện của DIỄN ĐÀN lên Trung ương một số ý kiến nhân dịp TW sắp họp :

1. Về Lời nói đầu và những vấn đề chung : chúng tôi cho rằng nên đặt Hiến pháp đúng tâm ở bộ luật cao nhất . Do đó không chỉ giới hạn ở một khung lý luận chính trị mà còn phải là tiếp thu tinh hoa nhân loại ...đó mới là tinh thần của Chủ tịch Hồ Chí Minh thể hiện ngay trong Hiến pháp 1946 .
2. Những vấn đề về Thể chế chính trị chúng tôi cho rằng trong quá trình hội nhập và phát triển, nền tảng và động lực phát triển không chỉ là liên minh một số giai cấp mà phải là Khối đoàn kết toàn dân. Do đó Hiến pháp nên nêu cao nguyên tắc bình đẳng - không nên thể hiện sự phân biệt thành phần, giai cấp.
3. Về những vấn đề Quyền con người và quyền công dân. Chúng ta khẳng định mục tiêu,nước giàu dân mạnh dân chủ ,Công bằng , văn minh.. Khẳng định các quyền tự do ngôn luận, tự do báo chí , tiếp cận thông tin...biểu tình...nhưng nếu vẫn diễn đạt với mô thức : “theo quy định của pháp luật” thì mặc nhiên các quyền trên sẽ là không khả thi.

4. Về quan điểm phát triển trong kinh tế, “*sở hữu toàn dân*” là **khái niệm chính trị, không tương thích với khái niệm pháp lý của Hiến pháp** bởi vì “*sở hữu toàn dân*” là không xác định ai là người có chủ quyền thực sự - dẫn đến tình trạng rất lúng túng trong quản lý như thời gian vừa qua. **Không nên giữ quan điểm cũ phân biệt thành phần chủ đạo hay không chủ đạo trong Hội nhập kinh tế**. Điều này triệt tiêu động lực rất to lớn trong xã hội và khả năng hội nhập quốc tế toàn diện, giảm khả năng huy động các nguồn lực phát triển trong và ngoài nước trong thời kỳ quá độ ...
5. Liên quan Luật Đất đai và các quy định trong dự thảo sửa đổi Hiến pháp, những quan điểm gây tranh cãi như “thu hồi”, “thực hiện các dự án phát triển kinh tế xã hội”... phải chăng nên cân nhắc, cần chặt chẽ hơn ... phải ở cấp nào, mức độ và có một tổ chức định giá độc lập... Trên thế giới, việc thu hồi đất để phát triển, không phải chỉ có đền bù 1 lần bằng tiền là xong như ở Việt Nam. Bởi vì **giá trị về đất đai là loại tài sản đặc biệt – là tài nguyên**, việc đền bù phải bao gồm cả **bồi thường tài sản** và kèm theo đó là **bồi thường sinh kế**. **Ý nghĩa của tài sản đặc biệt là ở chỗ là tài nguyên, đất đai còn là tư liệu sản xuất – có ý nghĩa sinh kế lưu truyền cho các đời sau...**

Tóm lại. Quá trình sửa Hiến pháp vừa qua cho thấy nhận thức về lý luận và thực tiễn phát triển được sâu sắc hơn: Nhận thức về quyền lực, về quyền con người, quyền cơ bản của công dân và thể chế chính trị, kinh tế thực thi các quyền ấy – đã đặt Đảng và nhà nước ta đang đứng trước thử thách rất lớn, tình hình kinh tế xã hội đứng trước những khó khăn có tính chất sống còn, “quyền của người dân bị vi phạm nghiêm trọng” (Tổng kết lý luận 20 năm đổi mới).

Hiến pháp là luật gốc, việc sửa đổi lần này nếu không có gì mới chung quanh những vấn đề nêu trên sẽ là thất vọng lớn với dân – như giọt nước tràn ly, động lực phát triển không còn nữa thì rất nguy. Sự tụt hậu trên nhiều lĩnh vực kéo dài, cộng với **những điều căn bản của Hiến pháp không có gì chuyển biến thì chúng tôi cho rằng nên lui lại việc thông qua trong thời gian này**. Với HIẾN PHÁP: Thà chậm mà AN TOÀN còn hơn là vội vàng thông qua để lại những khiếm khuyết, hậu quả khó lường.

Hà Nội, ngày 30 tháng 9 năm 2013
DIỄN ĐÀN LÝ LUẬN PHÁT TRIỂN